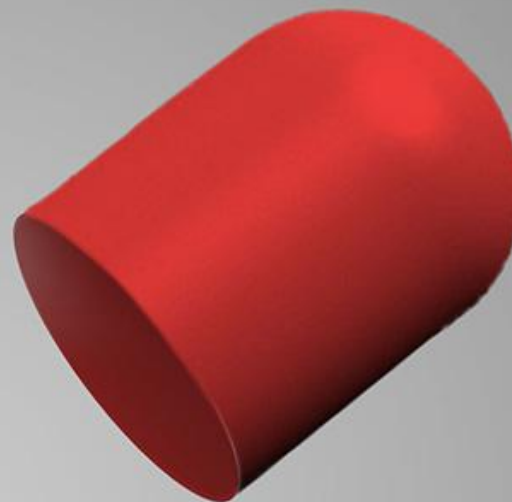
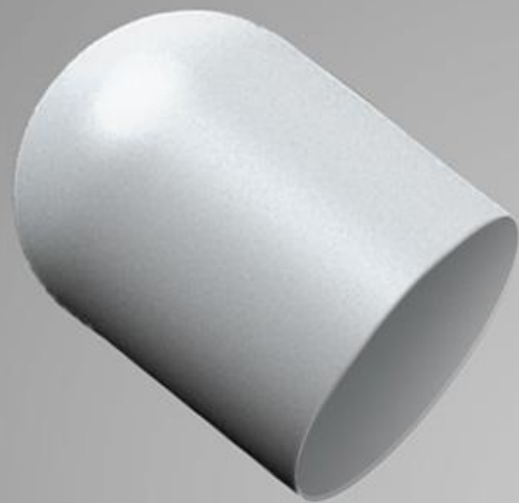

Egészségügyi szakmai irányelvek és a gyógyszerészi kompetenciák bővítése

Dr. Somogyi Orsolya Ph.D.
(SE GYTK egyetemi adjunktus,
MGYK Szakmai Állandó Bizottság elnök)

Budapest
NEVES Fórum
2025. június 5.

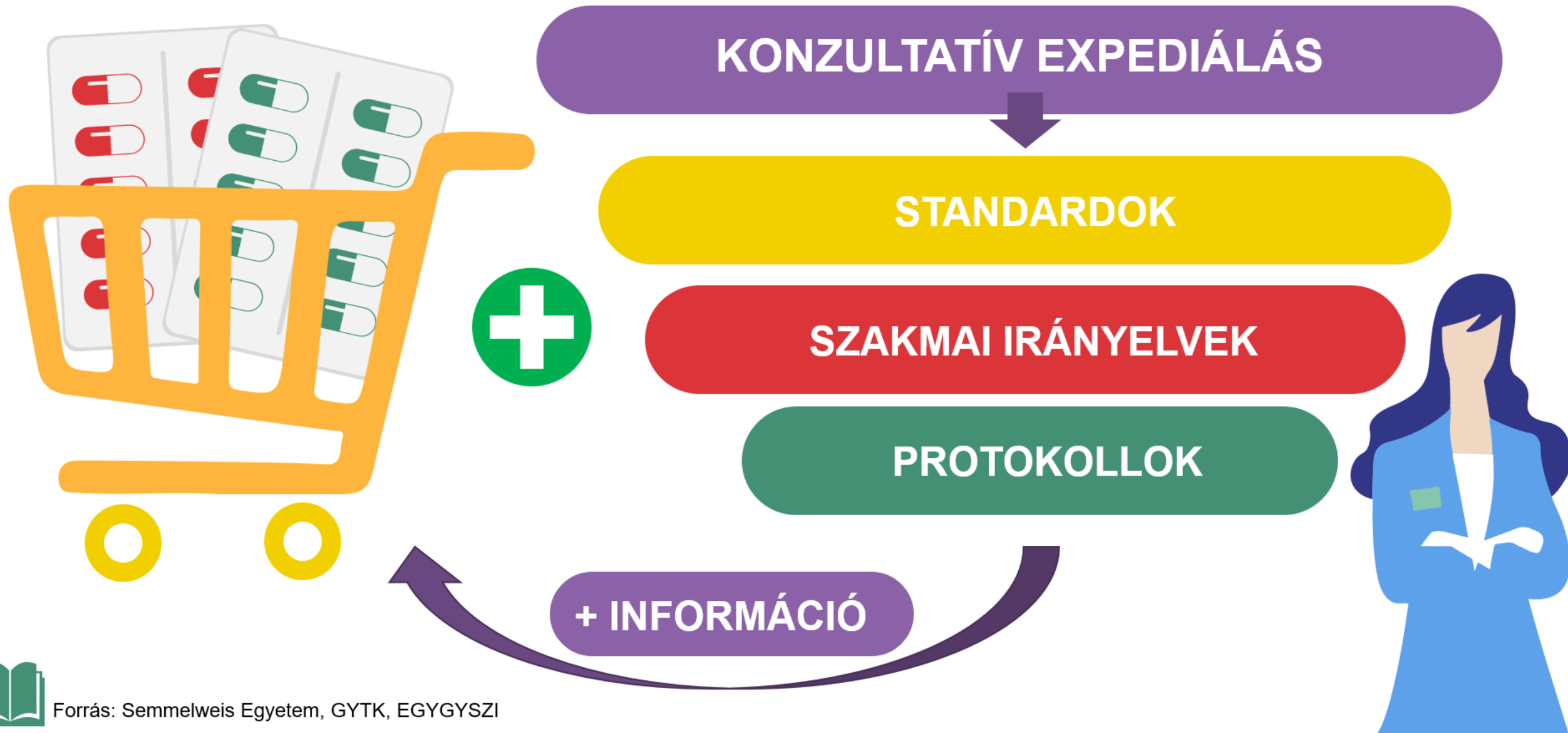
BEVEZETÉS

SZAKMAI IRÁNYELV

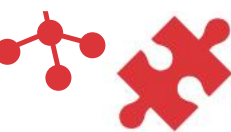
SZAKMAI IRÁNYELV

Szakmai előírások

Szakmai előírások II. történeti áttekintés

TÁMOP-6.2.5.A-12/1-2012-0001
Egységes külső felülvizsgálati
rendszer kialakítása a járó-és
fekvőbeteg szakellátásban,
valamint a gyógyszerterápi
ellátásban

Standardok

Módszertan

Komplex gyógyszerterápi
adherencia-fejlesztő
program (2018 – 2019) –
Gyógyszereim 5xM szakmai
anyagok

GYÓGYSZERÉSZETI
SZAKMAI IRÁNYELV

Alkalmazási
előírások

Protokollok

A GYÓGYSZERÉSZETI PROBLÉMÁK KATEGORIZÁLÁSA	
Probléma típusa	Leírás
001	Terápiában nem használt gyógyszerrel való kezelés. A betegnek nem volt előzetes konzultációja a kezelővel, és nem volt gyógyszeres beutalás.
002	Indokoltan gyógyszeres kezelést igénylő problémák. A beteg olyan gyógyszerrel kezelt, amely nem volt előzetesen megbeszélve a kezelővel, és nem volt előzetes konzultációja a kezelővel.
003	Terápiában nem használt gyógyszerrel való kezelés. A betegnek nem volt előzetes konzultációja a kezelővel, és nem volt gyógyszeres beutalás.
004	Terápiában nem használt gyógyszerrel való kezelés. A betegnek nem volt előzetes konzultációja a kezelővel, és nem volt gyógyszeres beutalás.
005	Terápiában nem használt gyógyszerrel való kezelés. A betegnek nem volt előzetes konzultációja a kezelővel, és nem volt gyógyszeres beutalás.
006	Terápiában nem használt gyógyszerrel való kezelés. A betegnek nem volt előzetes konzultációja a kezelővel, és nem volt gyógyszeres beutalás.
007	Terápiában nem használt gyógyszerrel való kezelés. A betegnek nem volt előzetes konzultációja a kezelővel, és nem volt gyógyszeres beutalás.
008	Terápiában nem használt gyógyszerrel való kezelés. A betegnek nem volt előzetes konzultációja a kezelővel, és nem volt gyógyszeres beutalás.
009	Terápiában nem használt gyógyszerrel való kezelés. A betegnek nem volt előzetes konzultációja a kezelővel, és nem volt gyógyszeres beutalás.
010	Terápiában nem használt gyógyszerrel való kezelés. A betegnek nem volt előzetes konzultációja a kezelővel, és nem volt gyógyszeres beutalás.

A konzultatív expedíáláshoz
és a gyógyszerbiztonsági
ellenőrzéshez kapcsolódó
korábbi protokollok – pl. Rx
expedíálási protokoll, SZEBB-
protokoll stb.

GYÓGYSZERBIZTONSÁGI
ELLENŐRZÉS

A gyógyszerbiztonsági ellenőrzés történetének hazai áttekintése

Jelen fejlesztés az alábbi, lejárt érvényességi idejű szakmai irányelv témáját dolgozza fel.

Azonosító	001074
Cím	Alapszintű gyógyszerészi gondozás keretében végzett gyógyszerbiztonsági ellenőrzésről
Megjelenés adatai	Egészségügyi Közlöny (LXIII. évfolyam, 7. szám)

Az egészségügyi szakmai irányelv előzménye

2013

...

2018 – 2019

...

2023-tól

Komplex gyógyszerértékesítési adherencia-fejlesztő program – szakmai módszertani segédanyag

002255 azonosító számú szakmai irányelv fejlesztése

Az irányelv ajánlásai korábbi hazai szakmai együttműködésekől származó egyetértések, döntések alapján (résztevők: akkori Gyógyszerészi Gondozás Szakmai Bizottság, Magángyógyszerészek Országos Szövetsége, MGYK, MGYT), **továbbá a 2018-2019-ben indított országos komplex gyógyszerértékesítési adherencia-fejlesztő program** (résztevők: MGYK, MGYT, Semmelweis Egyetem EGYGYSZI, Hungaropharma Zrt., akkori ÁEEK-EESZT, akkori ÁEEK-GOKI Három Generációval az Egészségért Program, Magyar Tüdőgyógyász Társaság, Nemzeti Betegforum, OGYÉI) **konszenzusos szakmai fejlesztései mentén valósultak meg és egészültek ki a jelenlegi fejlesztési és tanácskozó tagok együttes megegyezéseivel.**

Belügyminisztérium – Egészségügyi Államtitkárság

EGÉSZSÉGÜGYI SZAKMAI KOLLÉGIUM

Egészségügyi szakmai irányelv –

A közvetlen lakossági gyógyszerellátás részeként
gyógyszertárakban végzett gyógyszerbiztonsági ellenőrzésről,
vis major expedíálásról

Egészségügyi szakmai irányelv –
**A közvetlen lakossági gyógyszerellátás
részeként gyógyszerértékesítéskben végzett
gyógyszerbiztonsági ellenőrzésről**

Megjelenés – Egészségügyi Közlöny

>>> 2024. május 31.

Elérhetőség (pdf):

<https://kollegium.aeek.hu/Iranyelvek/Index>

BM – Egészségügyi Államtitkárság

A fejlesztés munkatársai

Társszerző Egészségügyi Szakmai Kollégiumi Tagozat:

Gyógyszerellátási Gyógyszerészet Tagozat

Dr. Szűcs Attila, gyógyszerellátás- és gyógyszerügyi szervezés, kórházi-klinikai gyógyszerészet, onkológiai gyógyszerészet szakgyógyszerész, elnök, kapcsolattartó, társszerző

Fejlesztő munkacsoport tagjai:

Dr. Fang Simon, gyógyszerellátási szakgyógyszerész, társszerző

Dr. Somogyi Orsolya Ph.D., gyógyszerellátási szakgyógyszerész, egyetemi adjunktus, társszerző

Dr. Szilvay András Ph.D., kórházi-klinikai szakgyógyszerész, társszerző

Szakmai társaság(ok) tanácskozási joggal:

Magyar Gyógyszerészi Kamara - Dr. Hankó Zoltán

Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság - Prof. Dr. Szökő Éva

Az egészségügyi szakmai irányelv (ESZI) paraméterei

- **41 db** ajánlás (és ezek részletezése)
- **41 db** irodalmi hivatkozás
- **5 db** alkalmazást segítő dokumentum (elsősorban online linkek, szakmai anyagok és betegtájékoztatók)
- **4 db** alkalmazást segítő kérdőív vagy adatlap (1 kérdőív és 3 adatlap)
- **13 db** táblázat (elsősorban interakciós kockázatokról)
- **7 db** algoritmus (ellátási folyamat)
- **6 db** egyéb dokumentum (weblap, applikáció)

A megjelent ESZI ajánlás-sorozatának logikai felépítése (1)

1. A gyógyszerértári gyógyszerbiztonsági ellenőrzés általános ajánlásai – (szak)gyógyszerészeknek, gyógyszerek expedálására is jogosult szakasszisztenseknek és kizárólag gyógyszerértárban forgalmazható egyéb termékek kiadására jogosult asszisztenseknek

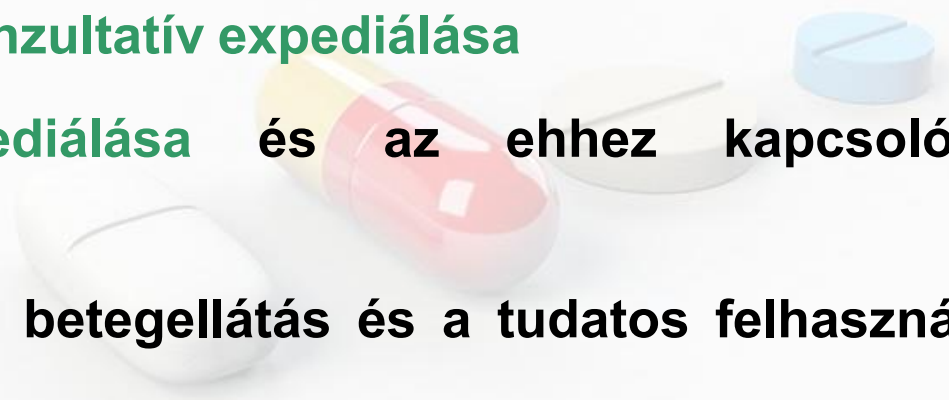
1.1. A hatékony, betegekkel folytatott kommunikáció alapvetései és a helyes betegtájékoztató általános szempontjai

1.2. Orvosi rendelvény nélkül kiadható (OTC) gyógyszerek konzultatív expedálása

1.3. Egyéb gyógyszerértárban kapható készítmények konzultatív expedálása

1.4. Vényköteles gyógyszerek konzultatív expedálása és az ehhez kapcsolódó betegtájékoztató gyakorlatban elkülöníthető szintjei

1.5. Szakmai információmenedzsment a biztonságos betegellátás és a tudatos felhasználói magatartás érdekében

A megjelent ESZI ajánlás-sorozatának logikai felépítése (2)

2. A gyógyszerértári gyógyszerbiztonsági ellenőrzés **specifikus ajánlásai**

2.1. A gyógyszerbiztonsági ellenőrzés megvalósítása a **konzultatív expediálás keretében** – (szak)gyógyszerészeknek, gyógyszerek expediálására is jogosult szakasszisztenseknek és kizárólag gyógyszerértárban forgalmazható egyéb termékek kiadására jogosult asszisztenseknek

2.1.1. A gyógyszeralkalmazással kapcsolatos **non-adherencia azonosítási szempontjai**

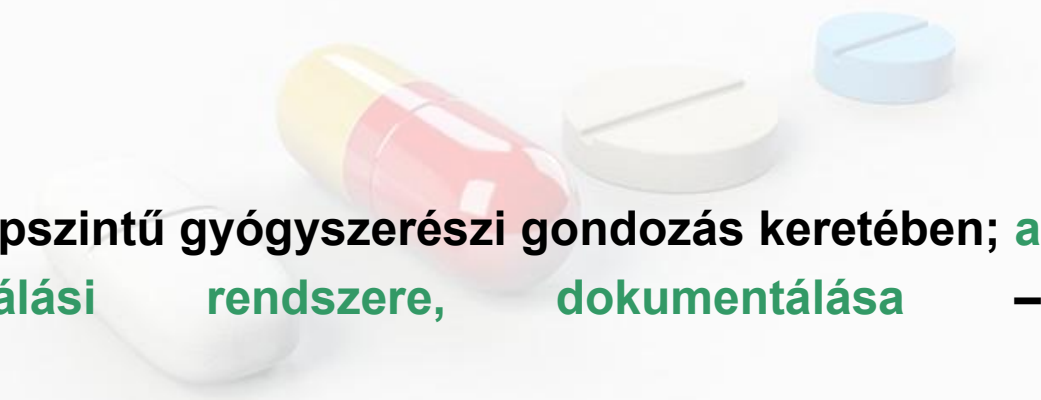
2.1.2. A **tablettabevétel, tablettafelezés** lehetséges gyógyszerbiztonsági kérdései

2.1.3. **Párhuzamos gyógyszeralkalmazás** kockázatának kezelése

2.1.4. **Mellékhatások/mellékhatások gyanújának** kezelése

2.1.5. **Interakciók/interakciós kockázatok** kezelése

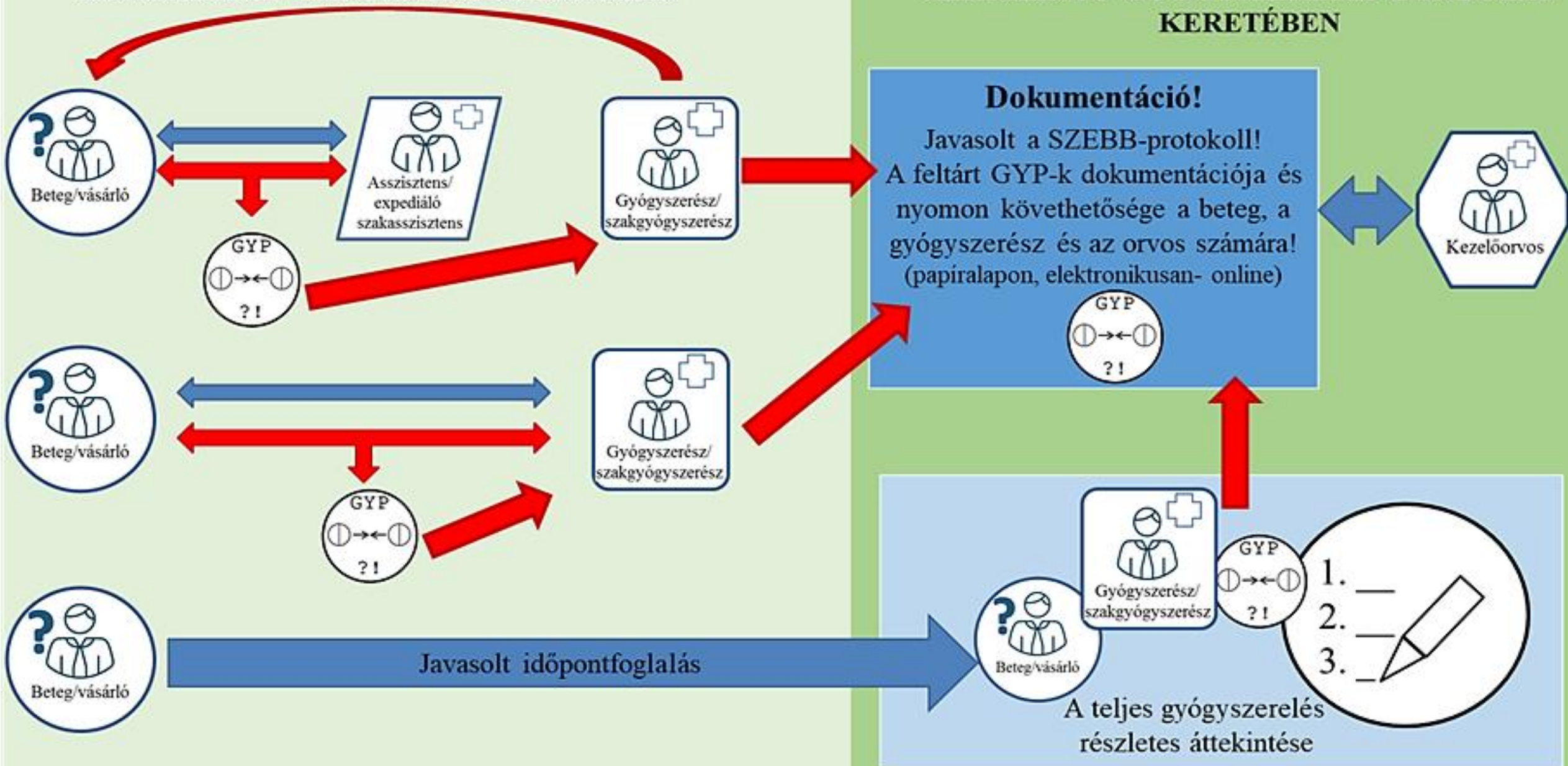
2.2. A gyógyszerbiztonsági ellenőrzés megvalósítása az alapszintű gyógyszerészi gondozás keretében; **a gyógyszerelési problémák egységes kategorizálási rendszere, dokumentálása** – (szak)gyógyszerészeknek >>> **SZEBB-protokoll!**

GYÓGYSZERTÁRI GYÓGYSZERBIZTONSÁGI ELLENŐRZÉS

KONZULTATÍV EXPEDIÁLÁS KERETÉBEN

ALAPSZINTŰ GYÓGYSZERÉSZI GONDOZÁS KERETÉBEN

Stratégiai irányok – gyógyszerbiztonsági ellenőrzés ESZI-jének hatékonyságához

Megjelenés (Egészségügyi Közlöny)! 😊

Széleskörű megjelenítés, ismertetés, továbbképzés a gyógyszerész társadalomban!

További lakossági érzékenyítés (SZEBB-kampány 2.0)!

Gyógyszerészi szakmai támogatás a gyógyszerbiztonsági ellenőrzés megvalósításához

Adherencia (terápiahűség):

a beteg egészségügyi szakemberrel egyeztetett ajánlásoknak megfelelő viselkedése a gyógyszeresedés, táplálkozás és az életvitel területén. (Egészségügyi Világszervezet, WHO)

Szakmai protokoll megjelenése 2023 szeptemberében a gyógyszerelési problémák hatékony felderítéséért a gyógyszertárakban!

Miközben megújítás alatt a gyógyszerbiztonsági ellenőrzés hivatalos egészségügyi szakmai irányelve!

Alapszintű gyógyszerészi gondozás:

nem terápia specifikus gyógyszerészi gondozási tevékenység, egyik legfőbb feladata a gyógyszerbiztonsági ellenőrzés dokumentált, nyomon követhető megvalósítása minden gyógyszertárban, gyógyszerész által.

Belügyminisztérium
Minőségfejlesztési és
Módszertani Főosztály

SZEBB PROTOKOLL

A KÖZVETLEN LAKOSSÁGI
GYÓGYSZERELLÁTÁS RÉSZÉKÉNT
GYÓGYSZERTÁRAKBAN VÉGZETT
GYÓGYSZERBIZTONSÁGI
ELLENŐRZÉS SZAKMAI
MÓDSZERTANI ALAPJAI

2023.

Lakossági ismeretterjesztő kampány

2023 szeptemberétől 70 közforgalmú gyógyszertárban nyomtatott kiadványok...

- ✓ SZEBB ismeretterjesztő kiadvány → a gyógyszeres terápia építőkövei!
- ✓ Gyógyszerelési táblázat → gyógyszerismeret fokozása!
- ✓ YouTube szóróanyag → hiteles online információforrások!

Szakmai online tárhely minden gyógyszertárnak, gyógyszerésznek:

<https://www.mgyk.hu/a-szebb-program-anyagai1.html>

**>>> országos gyógyszertári
kiterjesztés és továbbfejlesztés!**

**CÉLKITŰZÉS:
HELYES GYÓGYSZERHASZNÁLAT ÉS
A BETEGEK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK
FOKOZÁSA!**

A megjelent ESZI alkalmazhatóságának feltételei a hazai gyakorlatban

- **Országos szintű szakmai és társadalmi érzékenyítés, ismeretterjesztés**, illetve a gyógyszertárak országos népegészségügyi programokban való részvételének ösztönzése a gyógyszerbiztonsági ellenőrzés témáján belül!
- **A SZEBB-program**, vagy ehhez hasonló gyógyszerbiztonsági kampány országos gyógyszerári kiterjesztése és továbbfejlesztése!
- **A központi finanszírozás (szolgáltatási díj) növelése** a fokozott gyógyszerbiztonsági ellenőrzés érdekében!
- **EESZT-be praktikusán feltölthető „Betegdokumentum”** >>> EESZT gyógyszerészeti adatrögzítés, a SZEBB gyógyszerelési problémákat kategorizáló rendszer online adaptációja!
- **Egységes hazai, gyógyszerészeti adatbázisok** >>> pl. **interakciós adtabázis és döntés támogató szoftver!**
- **Adatvédelmi és adatkezelési szempontból is megfelelően biztosított, egységes távközlési eszköz (IT)** a gyógyszerész nélkül működő fiókgyógyszertárakban a gyógyszerbiztonsági ellenőrzés kivitelezéséhez!

ÚJ FEJLESZTÉSEK

Friss: Új egészségügyi szakmai irányelvek (ESZI-k) kidolgozása zajlik jelenleg is...

- ✓ 002314 azonosítószámú, „*Várandósok* gyógyszerértárakban végzett gyógyszerbiztonsági ellenőrzéséről és gyógyszerészi gondozásáról” című egészségügyi szakmai irányelv,
- ✓ 002315 azonosítószámú, „*A felnőttkori cukorbetegség* gyógyszerértárakban végzett gyógyszerbiztonsági ellenőrzéséről és gyógyszerészi gondozásáról” című egészségügyi szakmai irányelv,
- ✓ 002316 azonosítószámú, „*Az akut nem specifikus derékfájás* gyógyszerértárakban végzett gyógyszerbiztonsági ellenőrzéséről és gyógyszerészi gondozásáról” című egészségügyi szakmai irányelv,
- ✓ 002317 azonosítószámú, „*A felnőttkori asztma* gyógyszerértárakban végzett gyógyszerbiztonsági ellenőrzéséről és gyógyszerészi gondozásáról” című egészségügyi szakmai irányelv,
- ✓ 002318 azonosítószámú, „*A krónikus obstruktív légúti betegség* gyógyszerértárakban végzett gyógyszerbiztonsági ellenőrzéséről és gyógyszerészi gondozásáról” című egészségügyi szakmai irányelv,
- ✓ 002319 azonosítószámú, „*A jóindulatú prosztata megnagyobbodás* gyógyszerértárakban végzett gyógyszerbiztonsági ellenőrzéséről és gyógyszerészi gondozásáról” című egészségügyi szakmai irányelv.

A „vis maior” expediálás hazai lehetőségei

Gyógyszerészetileg egyenértékű helyettesítés

Krónikusan használt vényköteles
gyógyszerek ismételt gyógyszerészi
kiadása orvosi vény nélkül

Vényköteles gyógyszerek sürgősségi
gyógyszerészi expediálása orvosi vény
nélkül

Köszönöm a megtisztelő figyelmet!